

וא"כ לכאורה לכו"ע אין השוכר חוזר מעורכי המלחמה]. וע' לעיל אות א' תנ"ו.

א' תסא) מתנ"י. ומי האיש אשר נטע כרם. מי שנטע כרם ועדיין הכרם בחוך הג' שנים של ערלה האם הוא חוזר עליו מעורכי המלחמה, או דוקא משהגיע הכרם לשנה רביעית ועדיין לא חיללו חוזר עליו מעורכה"מ? הספר מגדים חדשים עמ"ס ברכות (לה). פשיטא ליה דדוקא משהגיע כרמו לשנה רביעית ועדיין לא חיללו חוזר עליו מעורכה"מ אבל קודם לכן כשעדיין בחוך שני ערלה אינו חוזר עליו מעורכה"מ. אבל הדבר שאלו (סי' ס"ו אות י"ג) פשיטא ליה דחוזר עליו מעורכה"מ אף בחוך שני ערלה, אלא דמספקא ליה אם חוזר עליו מיום נטיעתו או רק משהשרישה או משחקלוט הנטיעה.

שו"מ דמבואר בטורי אבן בר"ה (ט: ד"ה אחד הנוטע) דחוזר העורכה"מ בחוך שני הערלה, שהרי איתא לקמן (בע"ז) דכשמרכיב ילדה זילדה הנטוע לסייג ולקורות אע"פ דילדה הראשונה פטורה מערלה מ"מ ילדה השנייה המורכבת בראשונה חייבת בערלה ואינה בטילה בראשונה כיון דאף הראשונה אי מימליך עליה לאכילה תו חייבת בערלה. וחידוש הטו"א (שם, הוצא לקמן באות א' תקכ"ז*) דאם למעשה לא נמלך בהראשונה לאכילה בחוך שני הערלה אז גם השנייה פטורה מרבעי כיון דהשתא א"א לימליך אראשונה ולכן בטילה גבה, ורק כשנמלך בראשונה לאכילה בחוך שני הערלה תתחייב השנייה ברבעי. וקאמר הטו"א (שם, ד"ה ויש לומר בטו"א "המפואר") דכל זמן שעדיין לא הגיע שנה רביעית לא חיישינן שמא ימלך על הראשונה ותתחייב השנייה ברבעי אלא בחר השתא

אזלי' וכיון דצמנצ של השתא כשעדיין לא אימליך לא אחי השנייה לידי חיוב רבעי אינו חוזר עליה מעורכה"מ. ועכ"פ מבואר מדבריו דבסתם כרם שודאי אחי לידי חיוב רבעי חוזר עליה מעורכה"מ אף כשהיא עדיין בחוך שני הערלה.

א' תסב) מתנ"י. שם. פשיטא ליה להמנחה חריצה (קעא. טור ז') דגם אם נטע כרם בעצץ נקוב דחוזר מעורכי המלחמה.

א' תסג) מתנ"י. ומי האיש אשר ארש אשה וגו'. המנ"ח (תקכ"ו ז' ד"ה ומסופק) נסתפק במקדש אשה בקידושין דרבנן אם חוזר מעורכי המלחמה, שהרי מצינו דחלוזה לכהן דאינו אלא איסור דרבנן אינו חוזר, וא"כ אולי לאידך גיסא בקידושין דרבנן דשפיר חוזר.

א' תסד) מתנ"י. שם. איתא בירושלמי (פ"ח סה"ו) קידש אשה מעכשיו לאחר י"ב חודש ושלם הזמן במלחמה חוזר וזא לו. וכן פסק הרמב"ם (מלכ"ו ז' ז'). וביאר הכס"מ (שם) טעם הדבר דכיון דאמר מעכשיו איגלאי מילתא דקודם זואו במלחמה אירס אשה ולא לקחה, אבל אם לא אמר מעכשיו הו"ל כאילו עכשיו אירסה ולא כל הימנו שאחר שהוא במלחמה יארוס אשה לפטור עצמו, ולא דמי למת אחיו במלחמה, דחנן התם שחוזר וזא לו דהתם לא עשה מעשה לפטור עצמו מהמלחמה.

ויש להקשות על הכס"מ דגם כשלא אמר "מעכשיו", מה בכך שלא חל הקידושין למפרע מ"מ הרי לא עשה מעשה לפטור עצמו מן המלחמה ולמה אינו חוזר?

כתב המנ"ח (תקכ"ו ז' ד"ה קידש) דכשלא אמר מעכשיו היה צידו לחזור מן